

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izvenči nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljane brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za taje dežele toliko več, kolikor znača poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznaniplačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvloč frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenje je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnost naj se bivaljijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanipla, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravljenje pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 35.

„Usoda Slovencev“.

II.

»Slovenec« in učenemu svetu doslej nepoznani dr. Reiner pl. Reinöhl sta torej mnenja, da »ubogi narodič« Slovencev zadnjih trideset let nazadujo, zlasti je to izračunal dr. Reiner na Štajersko in za Koroško, češ, da je za Štajersko bilo doslej Slovencev 32 odstotkov, zdaj jih je pa le še 31, na Koroškem da jih je bilo prej 28 odstotkov, zdaj jih je pa samo še 25 odstotkov.

Kaj je torej z našim izumiranjem?

Pred vsem treba odločno povdariti, da je trditev o izumiranju Slovencev v tem smislu, kakor se govori o čim dalje bolj pojemanjavi plodovitosti med Francozi in Madžari, gorostasna neresnica in budalost. Takšne vrste statistični podatki, kakor jih podaja aparat za ljudsko štetje v Avstriji, so kratko malo glede vprašanja o razmnoževanju Slovencev populoma neporabljivi. Če se iz teh podatkov hoče delati kake logične skele, tedaj se s tem naravnost v obraz bije vsekako eminentno važni statistični vedi. Ako se oficijalnim statističnim podatkom hoče sploh pridevati kak pomen, tedaj pomenjajo k večjemu to, da se je po znanem strokovnjaškem ljudskem štetju v zaključenem slovenskem ozemlju naštelo toliko in toliko Slovencev, ne pa, da Slovenci izumirajo. O ogromnem številu Slovencev, ki žive v tujini, oficijalni podatki ne morejo spričevati, saj so vsi ti šteti po »objevalnem jeziku« samovoljno za Nemce ali Italijane. Ako bi hoteli dobiti pravosliko o ljudskem gibanju Slovencev, treba bi bilo drugega postopanja v štetju. Dokler takega ni, dotelej je pa vsekakor pametnejje, ozirati se na kako večjo avtoritetno nego na »Tagespostinega« Reinerja pl. Reinöhla. Priznani strokovnjak v statistični vedi, berolinski profesor Conrad, kateremu menda ne bodo mogli podtikati pristranosti v prid Slovencev, prihaja na

podlagi temeljnih mnogoletnih študij glede razmnoževanja arijskih plemen do popolnoma drugih zaključkov. Pravi, da se Germani množe splošno znatneje nego Romani, znatno bolj nego Germani napredujejo pa slovanska plemena in v tem oziru v prvi vrsti izmed Jugoslovanov Srbi in Slovenci.

Ako hočemo iz objavljenih statističnih podatkov izvajati kak koristen nauk, vidimo v istih lahko ne izumiranje Slovencev, pač pa drugo resno dejstvo. Dočim pri drugih narodih naraščajo viri dochodkov in vsled tega njih dežele privlačijo zmiraj nove tisoče ljudstva, ki gre s trebuhom za kruhom, zaostajajo slovenske dežele v gospodarstvenem oziru in ne morejo preživljati vsega ljudskega naraščaja. Malthusov želesni nauk o sorazmerju med množino kraha in naraščanjem prebivalstva se uresničuje, kakor drugod tako tudi pri Slovencih. Ali smo upravičeni braniti našim rojakom, da gredo tja, kjer si morejo ložje služiti vsakdanji kruh, nego da stradajo doma, kjer jim nikdo ne kaže poti do boljše bodočnosti in kjer nikdo ne razumevali gmotnih in duševnih ljudskih potreb? Vedno povdarjam, da smo kmetsko ljudstvo. Koliko pa danes nese kmetija? Še v srečnejših in naprednejših deželah, nego so slovenske, ječi kmetovalec in strada. Zdrave in krepke delavne roke odvračajo se od kmetije in iščejo zaslужka v industrijskih podjetjih po velikih mestih. Slovenci pa nimamo velikih industrijskih mest. Kar imamo, so vasi in trgi in mala mesteca, ki, kakor kažejo statistični podatki i drugod i pri nas, ne morejo znatno napredovati, dočim velika mesta progresivno naraščajo. Tja pa hiti tudi ogromno število Slovencev, ki dobe tam vsaj vsakdanji kruh. Te množice pa doma nismo vzgojili kot navdušene Slovence, kako hočemo pričakovati, da ostanejo v tujini bogove, kako značajni narodnjaki? Naj si ima pa to za število zavednega slovenstva še tako

slabe posledice, ne smemo prezreti tudi tega, da vsi niso za narodno deblo izgubljeni. Tisoči Slovencev žive po letu n. pr. v Gradeu in po Gornjem Štajerskem, sto in sto delavcev odhaja spomladni na Ogrsko in Hrvaško, ves Kras je po letu v Trstu in drugod, da kaj zaslubi in na tisoče naših ljudi je v Ameriki. In vendar se mnogi izmed teh z znatnim zaslужkom vračajo k svojim rodinam na Slovensko. Razmer, kakršne so, ne moremo vkljub najboljši volji znatno izboljšati, ker so utemeljene ne samo v specifično slovenskih, ampak splošnih gospodarskih nepričlikah. Sprajzni se moramo z zavestjo, da bomo iz teh gmotnih vzrokov izgubljali še v bodoče zmiraj mnogo slovenskega naraščaja, ki bode se obračal za kruhom v tujino. Kar moremo storiti je le to, da pospešujemo domače gospodarske razmere, kolikor je to sploh mogoče, ker s tem bomo delovali najvspešnejše zoper izumiranja Slovencev.

Na Slovenskem mora pa biti kriva vsake nezgode napredna stranka. Zato »Slovenec« sklepa, da je propadanje slovenstva kriv »liberalizem« zlasti v obmejnih krajih. Nočemo o tem natančneje govoriti. Kar se tiče nazadovanja Slovencev ob mejah na Štajerskem, trdimo s polno zavestjo, da je tega kriv nekdo drug nego liberalizem. Vladajoča reakcionarna politična struža je v prvi vrsti kriva nazadovanja. O isti se mora trditi, da niti najmanj ni sposobna razumevati ljudske duše in pospeševati ojačanje slovenstva ob meji. Tisoče mislečih kmetov in še bolj slovenskih delavcev tira naravnost v nasprotni tabor, ne da bi šla z duhom časa in se vsaj za silo prispolobila ljudskemu mišljenju in zastopala njegove potrebe in zahteve. Delavstvo in obrtništvo bi tem voditeljem moralno slepo slediti poti, katero mu določajo v svoji duševni impotenci. Ako ne piskajo po njihovem taktu, brčajo jih tako dolgo, da gotovo preidejo v tabor odpadnikov Wratschkota,

Orniga, Rosmanita in drugih, ki vsaj na videzno mnogo bolj razumejo kmetske in obrtniške potrebe nego naši slovenski voditelji. V Mariboru, kjer je delavstvo — večinoma slovensko — tako mnogočetivilno, da je prodrla celo pri volitvah v mestni zastop, odklanjajo slovenski voditelji odločno vsako dotiko z delavstvom, ker ni dovolj »krščansko«. Rajši naj jih imajo Nemci ali socialni demokratje ali kdor hoče, nego da se s primernimi koncesijami pridobijo za slovenski program. In ti ljudje hočejo še potem na druga ramena zvrati krvido, da Slovenci »izumirajo«. Vsak pojav, ki bi pomenjal novo smer, so ti gospodje kakor stekli v korenini zadušili. Zadušili so porajajoča se kmetska društva, katerih niso ustanovili oni, zapoldili so iz političnega pozorišča narodno učiteljstvo in zdaj divjajo zmagošlavno naprej. Da bode vsled njih nadutosti in nestrenosti slovenstvo ob meji v bodočih deželnozborskih volitvah zadela iz nemške strani prava katastrofa, to jih ne vznemirja. Tedaj bodo vsaj spet imeli priliko pisati o »izumiranju« Slovencev in o »morituri vos salutant«. Ko bodo pa do kraja zavozili, pride pa, upajmo, generacija, ki bode pošteno in temeljito pometla s temi nositelji slovenstva, ki ne razumejo in nočejo razumeti toka časa in ljudskih potreb. Slovensko ljudstvo pa vsled tega še ne bude izumrlo. Latentna energija, ki se na tistem nabira, izbruhnila bode v kratkem in videli bodo morebiti boljše uspehe slovenstva tudi ob mejah.

V Ljubljani, 14. maja.

Državni zbor.

Za včeraj napovedana večerna seja se je morala odpovedati, ker je imel gospodarski odsek svojo sejo. Protiv večernim sejam so posebno Čehi, češ, da nimačo vzroka, prihajati vladu na pomoč. Kakor so razmere sedaj, ni upanja, da bi se proračunska debata o pravem času do-

LISTEK.

Moja gledališka pohajkanja.

Pripoveduje F. A. Šubert.
(Dalje.)

Najprej ga je peljala pot v Italijo, v to zibelko evropske dramatične umetnosti, kjer se je seznanil z Verdijem, Boitom, Franchettijem, Leoncavallom in z drugimi. Posetil je Milan, Janov, Benetke in Nizzo. Nabavil je operne in baletne novitete: Otella, Torza del destino, Mefistofelja, Don Pasqualeja, Excelsior, Amor itd.

Zanimivi so vtisi, katere so na njega napravila italijanska gledališča, njih umetniki in občinstvo. Pravi, da se v gledališču iskrí ne samo umetnost, ampak tudi duša naroda in njegov temperament. Pri drami se pozna ta temperament tudi pri umetnikih na odru. Pri operi pa je nemogoče soditi po umetnikih. Med tem ko godba orkestra in petje na odru z vsakim Lahom kar igra, poje zbor in največji del solistov na odru s tako neitalijanskim mitem, da bi človek z veseljem zaklical na, naj se, za Boga, vsaj malo ganejo!

Gledališče služi Lahom izključno le za zabavo. Samo novitete jih nekaj zanimajo. In če konča dejanje z arijo ali s

kako drugo prikupljivo melodijo, katero je orkester izrazno spremljal, začuje se po besnem ploskanju ista melodija tudi v občinstvu... V meddejanjih se občinstvo jako živahnog zabava, bodisi v ložah ali v foajéju. V ložah sprejemajo posete, kateri imajo isto družabno veljavo, kakor da bi se bili vršili v domačih salonih. Nekatere rodbine sprejemajo pravilno le v ložah, ker se doma s poseti rade ne ukvarjajo. V foajéju gledališča della Scala v Milenu se tudi lahko kadi in to brez ozirov na mehko preprogo, katera bi se pri proč vrženi tleči cigaretli ali vžigalicu lahko unela.

Zanimivo je slediti italijanski živahnosti pri igrah, katerih občinstvo ne pozna. Pri teh je včasih verno pazilo, ne da bi se ganilo in po vsakem dejanju izreklo svojo oceno, dobro ali slabo. Zato ni čuda, če enemu in istemu skladatelju ali pevcu, kateremu je šele pred petimi minutami besno ploskal, kliče zdaj najraznejše zasramljive besede, da bi ga končno zopet blagohotno pohvalilo.

Glavno mesto naroda in italijanske države je Rim, glavno mesto gledališča in sploh duševnega življenja italijanskega pa je Milan. Danes, pa tudi vse preteklo stoletje je bil Milan osredje dramatične produkcije, besedne in glasbene. Ne da bi vsi ustvarjajoči duhovi italijanski v Milenu stanovali, temveč zato, ker daje Milan ton in odloča o vrednosti in umet-

niški usodi del. Tudi na petdesetih drugih krajih imajo svoje premijere; toda beseda Milana ostane prva in navadno tudi zadnja. In kakor umetniško stvarjanje, tudi umetniška obrt gledališča in umetniška trgovina z dramatičnimi toni in besedami, dà, celo z umetniki samimi imajo v Milenu svoj italijanski trg.

Najnavadnejša in takorekoč splošna stagiona je predpostna od božiča do konca predpusta, imenovana »carnevale«. O svetem Štefanu se prične in se konča v nedeljo pred pepelnico sredo. V gledališču della Scala v Milenu, na tem prvem opernem in baletnem odru italijanskem, v gledališču Carlo Felice v Janovu in v laški operi v Nizzu se igra v predpustu in v postu. Samo manjša gledališča si prirejajo kratke stagione »autumno« ali »primavera ad estate« — imenovane po letnih dobah, v jeseni, spomladni in v poletju — ali ob posebnih prilikah, pri katerih se dá pričakovati večji shod ljudstva, ki gledališče ne samo ljubi, temveč ga tudi obilno obiskuje in podpira.

Prej so se prirejale take stagione pogostoma pri velikih letnih sejmih, kateri sedaj s stagionami polagoma izginjajo. Zato se je praksa obrnila: Zdaj podpirajo posamezne velike občine italijanske gledališča radi tega, da bi za zimsko dobo privabilo veliko sošeske, posebno tujcev. Tem povodom dobivajo posamezna gleda-

lišča velikih občin mestne subvencije. Tako n. pr. je 1886. leta dobilo podjetništvo (impresa) gledališča della Scala za čas od božiča do cvetne nedelje, torej za čas 3 mesecev, podporo 200.000 lir. Magnet gledališča privabi, seveda pri dobrimi stagioni, toliko izvenmilanskega ljudstva, da se subvencija, katera se daje gledališču, vrne nekolikrat prebivalstvu in s tem v gotovi meri tudi občini. Šele v zadnjih letih je vsled slabo razumevanega socializma, ki naj se nikdar ne obrača zoper umetnost, zavladal v municipaliteti vpliv gledališči umetnosti malo prijaznih elementov. Vzela se je Scali subvencija — in vsled tega je ostalo gledališče zaprto. Impresarija ni bilo, da bi si upal brez javne podpore prirediti stagione v gledališču, ki zahteva že samo z ozirom na svojo minolost v vsakem oziru izvrstnih predstav, dostojnih umetnosti. S tem, da se je zaprla Scala, je bilo oškodovano gojenje umetnosti, a oškodovano je bilo tudi prebivalstvo mesta. In zato so se mestni očetje zopet spometovali in so dali zopet gledališču novo subvencijo.

Ker izvira v Milenu vsa italijanska umetnost, prevedena že na tla gledališčega uspeha, se je peljal Šubert vsako leto v Italijo, da bi nabavljal novitete, se seznanjal, a včasih tudi, da se je okrepčal, zahajal je tudi na Riviero, posebno v Bordighero.

(Dalje prih.)

gnala, temuč bo morala vlada zopet priti z novim začasnim budgetom. Najbolj go-to pa je, da bodo vsi oni nujni predmeti, ki bi morali priti na vrsto po dognanem proračunu, se zopet preložili do jesenskega zasedanja. Včeraj je zbornica nadaljevala debato o železniškem etatu. Stvarno in podrobno je govoril poslanec Kaftan. Za njim je razpravljal o vseh mogočih železniških zadevah minister Wittek v dveurnem govoru. Babil se je tudi z vprašanjem podržavljenja severozapadne železnice. Govorili so še: Kollischer, Kubr, Choc, Freslin Stwiernia. Posl. Berks je podal nujni predlog za pomoč po ujmah prizadetim.

Graško posojilo in Slovenci.

Štajerski slovenski deželni poslanci svoje abstinence niso opustili, dasi so jih k temu pozivljali celo štajerski listi. Tako se je zgodilo, da je Gradec dobil posojilo, ki bo težilo vso deželo, torej tudi kmetiške slovenske občine. Slovenski deželni poslanci bi bili opozicijo v deželnem zboru izdatno pomnožili, a vdeležiti se niso hoteli niti ene seje ter tako molče pritrtili, da se posojilo Gradcu da in slovenske občine na korist nemškega Gradca obremenii. »Südsteirische Presse« piše, da so prezirali interes Spodnje Štajerske in da mora vsaka občina protestirati proti garanciji vse dežele za Gradec. Končno se pozivlja vlada, naj zakona glede posojila ne potrdi!

Kossuth grozi s parlamentarno ustajo.

Kadar hoče Széll Avstriji dokazati, da radi opozicije v ogrskem parlamentu ne more postopati drugače, da ne more nič več odnehati, naroči si radikalnega opozicionalnega govornika, ki zagrimi proti avstrijski vladi in poslanski zbornici ter zagrozi z obstrukcijo. Széll je v svojih sedanjih pogajanjih s Körberjem neomajan. Ker se mu to v najvišjih krogih zameri, si je naročil Kossuthov govor, s katerim hoče dokazati, da zahteva ogrska opozicija še več. Zato torej je govoril agent Kossuth o pretirano visokih zahtevah Avstrije, trdil, da vodi Cislitvanska pravo vojno proti Ogrski ter da so vse avstrijske stranke složne s Körberjem zato, ker jih molče podpira tudi krona. Kossuth je zahteval, naj bi vlada poskrbel za samostojno ogrsko armado ter da se carinska zveza z Avstrijo pretrga. Gospodarska nedovisnost Ogrske naj se zagotovi. Ako bi se ogrska vlada zahtevala avstrijske vlade glede nagodb in carinske zveze udala, je Kossuth naznanil, da začne neodvisna stranka parlamentarno ustajo. Tako, sedaj je Széll zopet mirnejši v svoji neizpronosti, saj je opozicija dokazala, da je še premehak.

Klerikalni ateist.

Soury, prvak francoskih nacionalistov, direktor v Sorbonne, je klerikalec in vendar ateist. Izdal je brošuro, v kateri pravi, da nima nobene vere, dasi je klerikal ter da v posmrtno življenje ne veruje. Tudi zakramentov noče sprejeti na smrtni postelji ter prosi, naj bi se po njegovi smrti ne lagalo, da se je dal vendarle izpovedati in obhajati, kajti tega ni sposoben storiti, ker se mu zdi zločin. Ako bi se ga hotelo siliti, protestira že danes. Kot katolik hoče umreti sicer, a ne zato, ker veruje, nego le iz spoštovanja in ljubezni za tradicijo družine in naroda. Soury je tip francoskega klerikalca; vera mu je le lažnjiv plašč, cerkev le političen program, v resnici pa je frivolen brezverec. Takih klerikalcev se tudi na Slovenskem ne manjka. Celo klerikalni prvaki so taki Souryi!

Vojna v Južni Afriki.

Iz Južne Afrike so poročila zadnje dni čisto usahiila. O veseljem mirovнем pogajjanju ni nikakih vesti. Dopisnik Reuterjevega biroa poroča iz Pretorije, da so bili 19. aprila vsi burski voditelji zdravi, le Steina bolé oči, da je malone popolnoma slep, razen tega pa še boluje na živcih ter je splošno jako slab. V prvi konferenci dne 12. aprila so stavili Buri kot podlago svojih pogajanj pogoj, da se jim zajamči neodvisnost, Buri pa so se zavezali, da pod tem pogojem priznajo angleškim in drugim priseljencem volitno pravico. Obljubili so tudi, da odpravijo vse svoje forte. Ker se je ta pogoj odklonil, so stavili Buri angleškim zastopnikom druge pogoje, pod katerimi bi hoteli svojim rojakom priporočati, da odlože orožje.

V tem štadiju pogajanje je dospel v Preto-rijo guverner Milner ter se s Kitchenerjem vdeleževal vseh pogajanj. Zahtevo Burov, da smejo svoje orožje obdržati, sta takoj odklonila. Buri bi morali torej orožje izročiti Angležem ter ostati brez varstva proti Kafrom. Angleška vlada pa je Burem ponudila odškodnino za porušene in poškodovane farme ter noče delati nobenih (?) ovrir glede amnestije vstaev iz Kaplandije. Vendar pa bodo Kaplandci kaznovani, s tem, da izgube svoje državne pravice, ako Buri angleške pogoje sprejmo. A to se bržas še kmalu ne zgodi. Stein je baje vzlic svoji bolezni neizprosen ter noče odnehati. Zato so se pogajanja prekinila, ker sta Stein in Schalk-Burger izjavila, da se morata posvetovati z drugimi Buri. Kit- chener jima je dal torej do 15. maja odloga. Gotovosti, da se bodo burski voditelji udali ali da sploh mislijo na to, pa ni nobene.

Najnovejše politične vesti.

Novi budgetni provizorij predloži vlada že baje ta teden zbornici. Tudi se bo moral sestaviti novi poslovnik, tako za državni kakor za deželne zbole, ker se je prvotno določeno delo zavleklo. — Al-banski pretendent Aladro Kastriona se baje hoče kmalu pripeljati v Albanijo. Vsled tega se je poslala iz Janine močna vojaška posadka, da straži morsko nabrežje. — Kmetski nemiri v Rusiji. V Poltavi so usmrtili dva dijaka, ker sta baje bila provzročitelja kmetskih punitov. Med pomirjevanjem je bilo v vseh petih upornih okrajih ustreljenih in zabo- denih 56 kmetov, ranjenih pa 167. — Zoper nova vojaška bremena so sklenili socialno-demokratični poslanci podati nujni predlog ter zahtevati, da se to za- devne razprave v delegacijah podvržejo javni kritiki. — Nove topove in habice je razkazoval včeraj arzenalni ravnatelj Thiele avstrijskim delegatom, najbrže v zahvalo za dovoljene milijone. — Pri občinskih volitvah v Krakovem so prodri v skupini trgovcev in obrtnikov socialni demokratje, med njimi tudi posl. Daszynski. Konservativci, med njimi tudi dosedanji župan, so ostali v manjšini. — Zadnji španski ministrski svet pod predsedstvom kraljice se je vršil v ponedeljek. Slavnosti za kraljevo venčanje so se že pričele. — 120 milijonov v odpuščenih davkov. Ruska vlada je odpisala za tekoče leto kmetom v celi državi 120 milijonov davkov. — Domača vojna na otoku Haiti. Prebivalstvo se boji, da hoče novi predsednik spojiti njihovo očetnjavo z otokom San Domingo. Vsled tega je nastala vstaja. Vstaši so se polastili orožarne, zanjeli novo vlado ter postavili začasno vlado. Med obema otokoma nastane najbrže vojna. — Bolgarske mejne straže so razgnale več makedonskih čet ter zaplenile v Kustendilu nad 1000 z municijo vred.

Dopisi.

Iz Belokrajine. Z Belokrajno ravna se, kakor ravna mačeha s svojo pasterko. Niti najmanjše drobtinice nam ne privočijo. Drugod drva cepijo, a k nam še treske ne padajo.

Saj smo Belokranje ponižni. Saj ne zahtevamo, Bog vedi, česa vse. Toda še najskromnejših želj se nam ne izpolni, tako da lahko rečemo, da smo v istini s plotom obdani.

Državna cesta prelaga se že dece- nje, a ko je prišla do vrh Gorjancev, se je ustrašila Belokrajine in je zaspala ne na — vrhu Gorjancev, ampak na pisalni mizi kje gori pri ministrstvu.

Železnica, to je sploh beseda, koje Belokranjec ne sme izgovoriti, ker bi se mu takoj očitalo, da je nesramen v svojih zahtevah.

Pred dobrim letom prosili sta občini Črnomelj in Metlika za drugo poštno zvezo. Upeljala se je, a kakšna! Preko Kočevja na Črnomelj in Metliko! Kaj smo pridobili s tem? Pošiljatve dospevale so še pozneje — nego z enkratno poštno zvezo.

Čuje se, da poštno ravnateljstvo uvideva nepriljnost te zvezne. Kaj pa se namevara storiti? Belokranje postaviti hočejo iz dežja pod kap. Zvezati hočejo Črnomelj, Metliko s Stražo. Kako se hoče utemeljiti ta projekt, nam je popolno neumevno. Ali ni naravna zveza Rudolfo-

Metlika Črnomelj? Prvič vodi do Metlike državna cesta, ki se bode, kakor upamo, v kratkem definitivno korigirala. Drugič je pa cesta iz Metlike v Črnomelj veliko boljša nego ona iz Straže, ki je v posameznih točkah docela nevarna in je dajava iz Rudolfovega v Črnomelj ista kakor iz Straže v Črnomelj, oziroma še krajša, ker odpade vožnja do Straže.

Konstatirati moramo tudi, da pošta Rudolfov-Metlika Črnomelj in nazaj tudi v najhujši zimi ni imela zamuda, tako da je bila zveza z vlaki vedno nepretrgana. Če bi se pa uvedla nesrečna zveza Straža-Črnomelj-Metlika, bi bila vsled trajnih zaprek vedna zamuda, tako da bi dobivali poštno pošiljatve pozneje nego jih dobivamo z jedenkratno zvezo po državni cesti.

Če pogleda c. kr. poštno ravnateljstvo poštni promet v Belokrajini, uveriti se mora, da je središče Metlika ne samo po legi, nego tudi po prometu, tako da se mora Metliko smatrati s Črnomeljem jednako pravno ne inferiorno.

Res je Črnomelj sedež okrajnemu glavarstvu, a to ne more biti merodajno za to, da bi se uvedlo prometno sredstvo, ki nima praktičnega pomena.

V tem slučaju ne sme biti merodajna korist posameznika, ampak občni blagor. Tudi moramo konstatirati, da te vrstice nimajo namena, da bi se protežiralo Črnomelj ali Metlika, marveč, da se opozori merodajne faktorje na okoliščine, ki so pri uvedenji nove naprave merodajne. Metlika in Črnomelj sta prijateljski mestni, ki imata iste težnje; zato smo čutili dolžnost, da opozarjammo odločilno instanco na vse, da dobroto, kojo se nam hoče skazati, podeli tako, da je za občni blagor, ne pa za posameznike.

Iz Postojne. Postojnski praznik, binkoštni pondeljek se bliža; začelo se je novo življenje v našem trgu, vse se pripravlja, da se zadovolji, kolikor mogoče, mnogobrojne obiskovalec naše svetovne znane jame. Praznjujemo pa letos še drugi praznik na binkoštni torek, ko nas obiščejo časnikarji. Mislim, da jim ostane Postojna v trajnem spominu. Storilo se bode vse, da se pokaže dragim gostom, kako se veselje zavedni Notranje poseta svojih bratov iz severa in juga, kako zna trg Postojnski ceniti važnost časnikarstva v njegovih reprezentantih. Jama pokazala se bode v vsej svoji krasoti; to opisovati, bilo bi odveč, treba je z lastnimi očmi videti, kako vse miglja in se lesketa kot biseri v bajni električni luči. Strop, skoraj najlepši del jame, bil je do sedaj zagrjen v vedno temo, nova razsvetljava z mnogoštevilnimi obločnicami odkriva sedaj tudi ta čudotvor narave očaranemu gledalcu.

Da pa ne dobé naši slovanski gostje kakega napačnega mnenja o znani narodni zavednosti Notranjske, naj se poskrbi, da izginejo samonemški napisi iz našega trga. Koj ko izstopi na kolodvoru, misliš, da si kje na Nemškem, ker so vsi notranji napis nemški: Cassa, Fahrkarten itd. Na hotelu »zur ungarischen Krone« iščeš zaman slovenskega napisa, dasi menda ravno v tem hotelu ostanejo časnikarji; naj se vsaj napis pri vhodu na dvorišče, ki najbolj v oči bode, skrije s primernim okraskom. Sploh pa je čas, da dobita večja dva hotela, ki stojita kakor drugi na kraških tleh, vendar enkrat tudi slovenski napis. Isto velja o glavnem tobačni zalogi, katero vzdržuje le slovenski denar. Da jamsko oskrbništvo nima blagajnika, marveč je njen uslužbenec le »Grottencassier«, kakor kaže to napis na poslopju, kjer ta posluje, se ni posebno čuditi z ozirom na germanški duh tega uslužbenca, pač pa naj že enkrat jamsko oskrbništvo vrže proč tablo pri vhodu v jamski park, ki ima tudi samo napis »Grotte«. Takih stvari bi se naštel v našem trgu, ki nastopa o volitvah vedno zavedno kot noben drugi, še mnogo, končam pa s tem, da svetujem naši čitalnici, naj se vendar malo oživi in vzbudi trdno spanje speče, tukajšnjo društveno življenje. To je tem potrebneje, da se ne zgodet zopet kaj takega, kakor pred kratkim, ko je neka dama, ki je daljši čas svojega življenja preživelata v tako zabavni Vipavi, radi dolgočasnosti, ki vlada med tukajšnjimi narodnjaki, odstopila v hirajočo kazino, in seboj potegnila še svojega premehkega moža, do sedaj narodno mislečega uradnika, ker misli, da najde v družbi, v ka-

teri veje drug duh, več zabave in več — ugleda.

Iz Železnikov. O našem trgu se sliši malokdaj kakih posebnosti, s tem pa še ni rečeno, da se pri nas ne zgode kakе stvari, ki bi bile vredne, da jih objavimo v časopisih. V kratkem smo imeli, oziroma izgubili kaplana Jarca, sedaj pa dobimo novega, g. Smukavca.

Kakor znano, v našem trgu ni samo ena stranka, temveč, kakor povsod sta tudi tukaj dve. Pred nedavnim časom so si konzumari sezidali lepo hišo in sedaj imajo tu notri svojo prodajalno in gostilno. Za gostilno nimajo nobene pravice, ker jim ni bila dovoljena, a kljub temu vsako leto zadacajo okroglih 30 hl. reci: trideset hektolitrov vina. Drugi gostilničarji imajo seveda pravico, toda ne samo prodajati, ampak tudi plačevati koncesijo, a konzum kar tako toči. Zato vprašamo javno oblast, kako je mogoče, da se to dopušča, posebno še, ker je bila ovadba o tem po neki osebi storjena, pa je vse zaspalo, konzum pa toči še danes vino. Prav po nižno tedaj zahtevamo, da se stori temu konec, posebno še, ker konzum ni dosedaj obrnil žalostnega položaja v Železnikih prav nič na boljše. Nam primanjkuje dela, konzum ga nam še ni preskrbel, pač pa že mnogo krajcarjev vzel, ko bi jih tako imeli.

Kadar se kaka pijana tolpa hoče prav posebno katoliško obnesti, napravi kakšno surovost. Pred nekaj tedni so sredi noči prinesli topič (možnar) pod okno obče spoštovanega g. Antonia Hafnerja in ga izstrelili, da jje vsa obitelj iz najboljšega počitka bila predramljena.

Kdo bi bil storil to, ni treba niti misliti, ker lahko vsak s prstom pokaže na tiste hujšače, ki svojo krščansko in katoliško ljubezen nosijo na jeziku, po noči pa z možnarji streljajo pod okni. Ti ljudje ljubijo vero, a tako kakor smo brali nekje, »če je pomešana z jagodovcem ali slivovko«, pri nas v Železnikih pa še zraven z nabitimi možnarji.

Mestna realka v Idriji.

Kakor znano, jela se je v Idriji zidati mestna realka. Poročali smo že, da se bode napravila po načrtih arhitekta Karola Holinskega, kateri načrt je bil odlikovan sicer le z drugo nagrado, vendar pa se je smatral najprimernejšim za izvršitev. Projektanti niso imeli baš lahke naloge, napraviti načrt za to poslopje, ker je bilo prvotno odmerjeno stavbišče za tako stavbo jako neugodno. Na tem stavbišču se namreč nahaja hiša št. 136, katera bi morala za sedaj še ostati, vendar se bi pa imela kasneje podreti in na njenem prostoru dozidati trakt, ne da bi se s tem motil pouk, in ne da bi dozidek kvaril skupno podobo realčnega poslopja. Načrt g. Holinskega je povsem tem zahteval najbolje ustrezal, zato se je tudi sklenilo po njem staviti zgradbo. Predno je prišlo do zidanja, je mestna občina zamenjala z erarom stavbišče, katero je za zidanje bolj ugodno, kakor prvotno namejeno, vendar načrt zato ne izgubi svoje vrednosti, ker je vobče jako primeren.

V naslednjem podamo svojim bralcem kratek popis te, za Idrijo tako važne stavbe.

Realka bode 45 m dolga in 24 m široka; tloris ima podobo velikega E. Dolžinska fasada ima glavni vhod, poleg tega pa se nahaja še na desnem traktu poseben vhod do ravnateljevega stanovanja. To stanovanje se nahaja v I. nadstropju ter ima štiri sobe s kabinetom in z vsemi potrebnimi, modernimi pritiklinami. Stanovanje je sicer popolnoma ločeno od učnih prostorov, vendar pa ima ravnatelj vhod iz svojega stanovanja direktno v svojo pisarno in od tod še do drugih rečalnih prostorov.

Tudi šolski sluga ima v tem traktu, toda v pritličju, svoje stanovanje. Tudi ta ima poseben vhod in ločeno od drugih prostorov.

Razun tega se nahaja v realki še: I. V pritličju: 1 prirodopisna, 1 prirodoslovnica, 1 kemična soba in 1 laboratorij, 2 učilnici, 1 garderoba in 1 soba za petje.

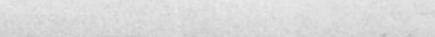
II. V I. nadstropju: 2 učilnici, konferenčna soba, pisarna za ravnatelja s predstovo, 1 risalnica s kabinetom in 1 soba za šolsko knjižnico.

III. V II. nadstropju: 6 učilnici, 1 risalnica s kabinetom in 1 garderoba.

Razun tega ima stavba še pršno kopel. Vse poslopje se bode razgrevalo s centralno kurjavo.

Vsa stavba je proračunjena na 180 tisoč kron.

To poslopje bode v kras Idriji in živo govoreč spomenik, kako deluje za napredek

in prospeh idrijskega prebivalstva liberalni občinski zastop z mladim pa naprednim g. Lapajnetom na čelu.

Kdor se za te načrte natančneje zanima, ogleda si jih lahko te dni v razložbi Schwentnerjeve knjigarne, kjer so razstavljene občinstvu na ogled.

Izpred sodišča.

Pod predsedstvom g. deželnosodnega nadsvetnika Fona a vršile so se včeraj pri deželnini sodniji sledče obravnave:

1. „**Korobačev**“, pravijo po domače l. 1883. rojenemu posestnikovemu sinu Jožetu Pavliču iz Kamnika, ki je že velikokrat predkazovan. Dne 24. svečana je orožnik Ignacij Ruz artoval v Mengšu čepljarja Franca Žirovnika in ga peljal v Kamnik. Pred zaporedom je pozvonil in čakal; bilo je namreč že pozno v noči. Že preje ju je neki fantin srečal in pozdravil artovanega z »dober večer, šuštar!« Sedaj pa je stopil zopet Pavlič — ta je bil namreč oni fantin — bližje in dejal: »Šuštar, v gobeč ga suni in zbežji.« Potem je orožniku še grozil, da ga bi z revolverjem, če bi njega artoval. Ko je pa orožnik oddal prvega artovana, jo je Pavlič seveda pravočasno popihal. — Dne 18. sušca pa je bil menda Pavlič precej pijan. Vozil je v pozni noči skozi Kamnik in ko so ga hoteli orožniki ustaviti, je vpil »auf! auf!« Pavlič pravi, da so se mu konji splašili in jermena strgali, kar pa prerekla stražnik Fritz, ki je namreč poskusil ustaviti Pavliča, seveda brezuspešno. — Za vse to pa bode Pavlič prav poštano sedel. Sodni dvor ga je obsodil na 8 mesecev težke ječe s postom vsakih 14 dni in na plačilo troškov.

2. „**Jernač**“ je priimek 19letnega posestnikovega sina Janeza Kaplarja iz Zg. Javoršice. Dne 24. svečana je bil ta fantin, ki je sicer dober in pošten, razburjen vsled pijače in jeze. Razjezila ga je namreč vaška govorica, ki so jo prenašale stare babnice od hiše do hiše, od vodnjaka do vodnjaka. Po tej nesramni govorici je »Jernač« svojo sestro »spačil«; izvirale pa so te govorice iz ust posestnika Franceta Novaka. Zaradi tega je »Jernač« z dvema bratoma napotil k Novakovemu hiši. »Hudič, al' si doma?« je zaklical, ko so se vrata na njegovo butanje odprila. Novaka pa ni bilo doma. Le Marjana Novak, njegova žena, je skočila vkljub temu, da je že tri leta bolna, proti razgrajaču; on pa jo je sunil od sebe in pričel razgrajati in razbijati po sobi. Jože in Tone, brata, sta se mirno držala in ga mirila. A pomagalo ni. Šele mati ga je mogla domu spraviti. Pri včerajšnji obravnavi bil je pa »Jernač« oproščen, ker se je vpoštevalo hudo razburjenost vsled obrekovanja, ker ni nobenega ranil, niti napravil hujše škode. Novak pa je skakal okrog in zatrjeval, da bode »reč naprej gnala, ker mu je fantin — »ženo fridbal« ...

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 14. maja.

— **Shod slovanskih časnikiarjev.** Sprejema slovanskih časnikiarjev na ljubljanskem kolodvoru se udeleži tudi društvena godba in — kakor čujemo, da tudi slovenske dame pozdravijo časnikiarje. Tukajšnja slovenska društva pridejo na kolodvor s svojimi zastavami. Sprejem bo torej prav prisrčen. Južna železnica je dovolila znižano vožnjo samo časnikiarjem iz Avstrije, prošnjo za znižano vožnjo hrvatskim časnikiarjem je odbila. Gg. hrvatski časnikiarji se torej ne bodo mogli poslužiti znižanih voznih listkov; upamo pa, da se vkljub temu polnoštevilno odzovejo vabilu pripravljalnega odbora. Državna železnica je stavila časnikiarjem na razpolago boljše vozove.

— **Občinski svet ljubljanski** ima v petek sejo. Na dnevnem redu so poročila o stavbišču za poslopje druge državne gimnazije in za tržnico; o popravilih v ubožnici na Karlovski cesti; o prezidavi vojaškega streliča poleg »Zelenega hribca«; o izidu letošnjih dopolnilnih volitev v občinski svet. Potem bo volitev podžupana, osmero stalnih odsekov in dopolnilna volitev v posebne odseke. Nadalje pridejo v razpravo poročila glede intervencije pri obravnavah c. kr. upravnega sodišča; o prodaji mestne senožeti ob Dolenski cesti; o ponudbi Jožefa Javornika, da mu mestna občina odkupi neko stavbišče ob Domobranci cesti; o uredbi Miklošičeve ceste ob frančiškanski cerkvi; o dovolitvi kredita za globokejšo položitev vodovodnih cevij in električnega kabla na Miklošičevi in Sv. Petra cesti; o zvišanju prispevkov za novo izmerjenje Trnovskega in Krakovskega predmestja; o dovolitvi

kredita za popravo stolpne strehe na gradu; o določitvi nivelov za Krakovski nasip; o dovolitvi kredita za napravo držajev za sneg pri šolskem poslopu v Pristavskih ulicah ter pri mestni hiši št. 17 v Slomškovih ulicah; o ureditvi kmetijsko kemičnega preskuševališča; o delovanju prostovoljnega gasilnega društva ljubljanskega v I. četrletju 1902; o podelitvi meščanskih podpor; o pritožbi nekega obrtnika proti mestnemu magistratu v zadevi prodaje električnih svetil.

— **Pevsko društvo „Smetana“ iz Plzna** priredi pod pokroviteljstvom ljubljanskega mestnega zastopa v soboto, dne 17. maja 1902 v veliki dvorani »Narodnega doma« v Ljubljani svoj koncert. Vspored: 1. Fr. Gerbić: »Zdravljico«, moški zbor. 2. Pavel Křížkovský: »Utonulá«, (Utopljenka); moški zbor. 3. Laurent de Rillé: »Přísaха lesa«, (Gozdna prisega); društvo posvečen moški zbor. 4. Ant. Nedvěd: »Slovo«; moški zbor s tenorovim solom. 5. Jan Malát: Zpěvy lidu Českého, (Češke narodne pesmi); moški zbor s klavirskim spremjevanjem. 6. a) Josip Klička: »Já v snách Tě viděl«, V snu sem te videl; moški zbor. b) J. B. Foerster: »Oráček, (Orač); društvo posvečen moški zbor. 7. Hynek Palla: »České tance«, (Češki plesi); moški zbor. (Drugo vsporedno točko je pelo društvo pri mejnaročnem pevskem tekmovanju v Bruslju in sedmo pri tekmovanju v Parizu.) Zbore vodi društveni pevovodja g. B. Beneš Začetek točno ob pol 8. zvečer, konc ob 9. uri. Cene prostorom: Sedeži od 1.—3. vrste 4 K, od 4.—8. vrste po 3 K, od 9. vrste nadalje po 2 K. Stojišča po 1 K. Dijaške in garnizijiske vstopnice po 60 h. Vstopnice se dobivajo v trafiki g. Šešarka v Šelenburgovih ulicah in na večer koncerta pri blagajnici.

— **Profesor Murko na grški univerzi.** Prof. Murko je začel v ponedeljek svoja velezanimiva predavanja o jugoslovanski literaturi. Nastopnega predavanja so se udeležili slovenski akademiki vseh fakultet ter so profesorju Murku priredili prisrčno ovacijo.

— **„Musik und Theater Ztg.“**, ki izhaja na Dunaju, je prinesla v 17. in 18. št. o Prešernu članek Jos. Zbašnika s sliko pesnikovo in svoboden prevod Ane Cadorejeve pesmi »Pod oknom« ter Jur. Fleißmannovo skladbo »Pod oknom« v Jos. Čerinovi harmonizaciji.

— **Poročil** se je dne 11. maja t. l. g. Franc Shweiger, c. kr. žendarmejski stražnjošter v Ljubljani, z gospicu Ljudmilo Judničevu, učiteljevo hčerkko v Trnovem. Čestitamo!

— **Štrajk v Ljubljani** se bliža koncu in prinese delavcem, ki so ga tako lahkomisljeno začeli, neprijetno presenečenje. Velika večina delavcev že od vsega začetka ni bila vneta za štrajk, zlasti so bili Lahi nejevoljni, da so morali opustiti delo in izgubiti zaslужek. Večina delavcev se je udala le prigovarjanju in deloma tudi teroriziranju tistih, ki so vprizorili stavko, dasi je vedela naprej, da ni upanja na uspeh. In res se kaže, da so stavkojoči delavci struno preveč napeli. V načelu radi pripoznamo, da je zahteva delavcev, naj se skrči delavski čas za jedno uro, utemeljena in pravična, ali pri tem je pomisliš jedno: Stavbinski podjetniki so prevzeli dela po cenah, po katerih so računalni, da bo vsak delavec delal 11 ur. Če se računa, da velja podjetnika, ako se skrči delavski čas za jedno uro, samo 10 kr. pri delavcu izgube, in toliko je ima gotovo, potem je to že znatna svota. Denimo, da ima podjetnik 300 delavcev. Skrčenje delavnega časa pomeni torej zanj izgube 30 gld. na dan, v petih mesecih stavbene sezone torej 4500 gld. To niso mačkine solze! To izgubo bi moral stavbenik sam nositi in bi je ne mogel odvaliti na tistega, ki mu je delo izročil. Z ozirom na to je naše mnenje, da bi bili morali delavci sprejeti ponudbo podjetnikov, da se s 15. avgustom uvede 10 urni delavnik, takoj pa $\frac{1}{4}$ urni odmor. Podjetniki so bili glede te ponudbe le do ponedeljka zjutraj v besedi, danes niso več nanjo vezani in kdo ve, če jo bodo še sedaj hoteli izpolniti. Danes je prav znatno število delavcev (zidarjev) šlo pod starimi pogoji na delo, dočim hočejo tesarji nadaljevati štrajk. Zidarski štrajk bo skoraj gotovo te dni končan. Tesarji stavkajo lagje, ker so

večinoma posestniki iz okolice. Včeraj sta bila dva voditelja stavke, Verbič in Pahor, aretovana in sicer zaradi nevarnega pretresa in nasilnosti napram takozvanim štrajkolomcem. Danes voda popolni mir. Soc. demokratje prirede danes zopet shod. Poročali smo, da se je na teh soc. demokratičnih shodih opetovano trdilo, da je vlad a prevzela jamstvo za red in mir v mestu. Ta trditev nima podlage. Vlada je dala samo orožnike na razpolago, ker mestni redarji sami niso kos vsem even-tualnostim.

— **Občinske volitve v Vodicah na Gorenjskem.** Vkljub velikanskemu pritišku nasprotnikov smo pri občinski volitvi sijajno zmagali. Dne 11. maja je bil enoglasno izvoljen župan dosednji župan gosp. Matej Seršen. Nič ni pomagala župniku izjava! Tudi nameravana reklama ni prišla na svetlo. Gosp. svetniku Simonu Žužku svetujemo, naj mesto postavne knjige rajše »brevir« v roke vzame!

— **Iz Novega mesta** se nam piše: Med Žabjo in Gotnovasio se je lani državna cesta zgotovila. Precešen klanec čez Germ se je s to preložitvijo izločil iz državne ceste. Na novi cesti se je lani že vozilo. Bila je odprtta prometu, dasi je še jeden štant nekega kozolca na cesti stal. Ker bi morala tako dolgo, da se ta štant razlasti, ponoči svetilka pri kozolcu goreti in bi to velike stroške državi naklonilo, se je vožnja po tej cesti zopet zaprla. In zaprta je dalje in bo menda še deset let. Tako dolgo se namreč vijejo razlastitve k cestam vzetih zemljišč na Kranjskem. Zemlja se vzame, preden se razlasti in plača. Mar bi že tudi ta štant kozolca podrl! V Stopičah se zida šola in poslopje za vodovodne mašine. Dost je vožnje tja. Opeka je težka. Iz Gorjančev vozijo kmeti tabule. Uboga živina, ki mora stran ravne ceste kreniti v klanec! Kaj nad tem! Saj je mehka cesta, dež neprestano lije. Ako bi si naši politični uradi vendar našo justico vzeli vsaj v primer! Prosimo, da se naj pri vladu v Ljubljani ali na Dunaju vsaj prah pobriše od dotičnega akta — tam kje leži.

— **Samomor.** V Toplem Rebru v žužemberškem okraju se je obesila 50letna posestnica M. Wittreich.

— **„Dijaški dom“ v Celju.** Gospod Jakob Zadravec, paromlinar in veleposestnik v Središču, pristopil je kot ustanovnik k »Dijaškemu domu« s prispevkom 200 K.

— **Graški „Triglavani“** so sklenili pristopiti »Dijaškemu domu« v Celju kot ustanovniki z 200 K.

— **Umrl** je v Ptiju 10. t. m. dr. Rudolf Sadnik, c. kr. okrajski nadzdravnik. Rajnki je bil rojen na Grobljeh pri Savinjskem mostu v prelepi savinski dolini. V mladih letih in še kot zdravnik je bil navdušen Slovenec; ustanovil je n. pr. čitalnico v Št. Lenartu v Slovenskih goricah; vsled poznejše zakonske zvezde pa je postal zagrizen nemški nacionalec. Zapustil je četvero otrok, 2 sinova in 2 hčeri, ki so vsi nemško-nacionalnega mišljenja.

— **Italijanska konzularna agentura** se je ustanovila v Celovcu. Podrejena je generalnemu konzulatu v Trstu.

— **Suspendirani protest.** Občinski zastop v Lošinju je sklenil poslati v Rim memorandum za odpravo slovenskega bogoslužja. Tržaško namestništvo je zaukazalo okrajnemu glavarstvu lošinskemu, naj ta sklep razveljavlji. Toda med tem časom je spomenica že dospela v Rim.

— **Poročilo o poslovanju mestne rešilne postaje v mesecu aprilu 1902.** Mestna rešilna postaja posredovala je v pretečenem mesecu 36krat in sicer prepeljala je iz mesta v bolniške zavode in nasprotno 22 bolnikov, od tujih občin prevzela je v svrhu transporta s kolodvorov v bolniške zavode ali nasprotno 11 bolnikov, med katerimi je bilo 5 ponesrečenih in 2krat posredovala je pri porodih, ter dotične porodnice prepeljala na porodniški oddelek. Brezplačne zdravniške pomoči iskal je v rešilni postaji pri mestnih zdravnikih 66 bolnikov, katerim se je skupno ordiniralo 110krat.

— **Iz gluhonemnice je pogrenil,** kakor smo včeraj naznali, učenec Fran Skopin. Iz verodostojnega

vira pa smo zvedeli, da ga niso speljale iz zavoda zrele vipavske črešnje, pač pa je svojim součencem tožil, da je lačen, ker dobiva zjutraj premalo mleka. Razun pomanjkljive hrane pa bo vzrok, ako se ne motimo, že tretjemu pobegu letos, tudi nedostatno nadzorstvo. Slučaj nikakor ni komičen, temuč zamore biti za fantiča tragičen, ker skoraj ni misliti, da bi srečno prispel domov v Vipavo.

— **Ljudska kopel.** Od 6. aprila do 5. maja letos se je oddalo v ljudski mestni kopeli vsega skupaj 2008 kopelij, in sicer za moške 1659 (pršnih 1183, kadnih 476); za ženske pa 347 (pršnih 43, kadnih 304).

— **Korajžna ženska.** V nedeljo zvečer je na Poljanski cesti neki brambovec napadel Ivana Makovčeve, delavko v tobačni tovarni. Ona se mu je strgala iz rok in je zbežala v vežo Verhovčeve hiše. Vojak je tekel za njo in jo spet zgrabil, a ona ga je prijela za vrat in ga vrgla iz veže na cesto, vrata pa je za seboj zaprla. Vojak je še zunaj razgrajal in udaril z bajonetom po vratih in ubil šipo.

— **Nezgoda.** Kolarski mojster Ferdinand Sofec na Rimski cesti št. 19, je predvčerajšnjim na pragu spodrsnil, padel in si zlomil desno nogo. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v deželno bolnico.

— **Koza in pes.** Užitninski paznik I. Lukman je imel v svoji dravnici za barako na Dunajski cesti pri sv. Krištofu lepo, dobro rjezeno kozo. Dravnica leži ob Toenisovem ograjenem posestvu, na katerem je za žuvaja velik pes. Le-ta je ponoči spodkopal dravnico, odtrgal strelno desko, se splazil v dravnico in zavil kozo.

— **Tatvina.** Na Zaloški cesti pri zgradbi kanala je neznan tat ukradel 18 plohom, 2 do 3 m dolgih in 12 tramov.

— **Truplo v Ljubljani.** Pri Vevčah so te dni našli v Ljubljani truplo kake 50 let stare kmetske ženske. Okrog vrata je imela škapulir, povrh je pa bila že prevezana s tretjeredniškim štrikom.

— **Izgubljene reči.** Poštni sluha L. Š. je izgubil včeraj dopoludne v frančiškanski cerkvi ali pa kje drugje v mestu blagajniško vrečo, v kateri je bilo 22 K.

— **Potres v Zagrebu.** Včeraj popoldne se je v Zagrebu primeril neki precej močan potresni sunek. Škode nič provzročil.

— **Najnovejše novice.** Z dinamitem so razstrelili zlikovci železniški most med Junetom in Ransartom v Belišči ter razdrli brzovljavo zvezo. Zločin se je zapazil, preden je prišel vlak. — Poštni voz zgorel. Na ekspresnem vlaku Ostende Carigrad se je vnel v Koblenzu poštni voz. Dunajska pošta se je vendar rešila. — 20 milijonov za nove vojašnice je dovolil švedski državni zbor. — Zopet dva! V Gentu sta bila pred policijskim sodiščem katoliška samostanska duhovnika Leonard Vandervelde in Van der Donck obtožena nenavnosti zoper naturo. Prvemu so dokazali deset neenavnih činov ter je bil obsojen na 30 mesecev ječe, drugi je dobil 7 mesecev.

* **Hrvatsko gledališko društvo „Demeter“** se ustanovi v Zagrebu, da se podpira izvirna dramska in opera literatura. Društvo bo imelo namen, podpirati igralski in pevski naraščaj ter sploh pomagati gledališki upravi. Ustanovniki plačujejo enkrat za vselej 200 K, redni člani 10 K na leto ter morajo vzeti vsaj za 30 K gledaliških vstopnic na sezono. Oglasila sprejema meščanski odbor do 25. t. m. Zagrebčani se trudijo na vse načine, da rešijo opero, vendar iščejo dosedanji člani hrv

Ministri med seboj. Bivši član grškega ministrstva Theotokis, Estaxias je objavil spis, v katerem trdi, da so njegovi tovariši sleparili z rudokopnimi koncesijami ter se obogatili. Estaxias grozi, da svoje očitanje dokaže, bivši njegovi tovariši pa trdijo, da laže. Izemil se bo torej velik šadal — grški Panama!

Musolino — plemič. »Nazione« poroča, da je rekel bandit Musolino potrotnikom, da je plemenitega rodu. Italijanski zgodovinar je res našel, da je Musolino potomec starega plemenitaškega rodu. Zato je razumljivo navdušenje italijanske aristokracije in histeričnih žensk za tega plemenitega bandita.

Društva.

Občni zbor mesarske zadruge v Ljubljani vršil se je v nedeljo 11. t. m. v mali dvorani »Mestnega doma« ob obilni udeležbi. Kot vladni zastopnik prisostoval je g. magistratni svetnik Šešek. Zadružni načelnik gosp. Josip Kozak je pozdravil navzoče in otvoril zborovanje. Računski zaključek za leto 1901 izkazuje, da je imela zadružna 728 K 36 v dohodkov, 570 K stroškov in je znalo zadružno premoženje koncem leta 1901 3947 K 12 h. Računski zaključek je bil soglasno odobren. Pri volitvi, ki se je vršila, so bili v zadružni odbor zvoljeni gg.: Josip Kozak načelnikom; Ivan Černe podnačelnikom; odborniki: Anton Anžič, Ivan Košenina, Andrej Marjan, Jožef Ocvirk; namestniki: Martin Kralj, Jožef Prepeluh, Anton Slovša, Ivan Zajec; v razredišču: Ant. Anžič, Ivan Černe, Josip Kozak in Ivan Košenina; namestniki: Franc Kunstelj, Janez Sirk; kot odposlanca k zborovanju pomočnikov: Ivan Košenina in Josip Tonin. Zadružni načelnik naznani poziv pripravljalnega odbora »Zveze obrtnih zadruž za Kranjsko«. Po razgovoru v tej zvezi in ko je vladni zastopnik g. svetnik Šešek pojasnil važnost omenjene zvezne, se je sklenilo, da zadružna pristopi k zvezi, kakor hitro se ista ustanovi.

Pevsko društvo „Jeka“ v Samoboru priredi dne 19. t. m. slavnost, pri kateri se razkrije spominska plošča ilirskemu glasbeniku Ferdu Weissnerju-Livadiču.

Književnost.

Knjige „Slovenske Šolske Matice v Ljubljani“ so ravnomer izšle ter so tele: Pedagoški letopis 1901. I. zvezek. Uredila H. Schreiner in V. Bežek. Vsebina: I. Pedagoško slovstvo. a) Zgodovina pedagogike, obča pedagogika in pomožne vede. (H. Schreiner.) b) Latinščina. (Dr. Jos. Tominšek.) c) Prirodopis. (J. Koprivnik.) d) Prirodoslovje. (Fr. Hauptmann.) e) Risanje. (Jož. Schmoranzer.) f) Zenska ročna dela. (P. pl. Renzenberg.) II. Teme in teze pedagoških poročil o prilikih uradnih učiteljskih skupščin (J. Dimnik.) III. Poročila o društvenem delovanju. (Fr. Gabršek.) IV. Imenik društvenikov. — O pouku slovenskega jezika. Njega dosedanje smeri in bočna naloga. Spisal dr. Fr. Ilešič. Vsebina: Predgovor. Uvod. I. Pisanje in branje. II. Berivo. III. Povest književnosti. IV. Slovenski pouk. V. Slovensčina kot slovansko narečje. Teze. Literarne opombe. Manjše opombe. — Realna knjižnica. Zbirka učne snovi za pouk v realijah na ljudskih šolah. Pomožne knjige za ljudsko-šolske učitelje, urejuje Viktor Bežek, c. kr. učiteljski profesor. Prvi del. Zgodovinska učna snov za ljudske šole. Sestavil Josip Apih, c. kr. učiteljski profesor. — Želeti je, da dobi »Slovenska šolska matica« med učiteljstvom ljudskih in srednjih šol ter med našo inteligenco sploh čim največ članov. Iz pravil »Slovenske šolske Matice« posnemamo: »Slovenska šolska Matica« je pedagoško-književno društvo, ustanovljeno za Štajersko, Kranjsko, Koroško in Primorsko in ima sedež v Ljubljani. Namen je: a) Goja teoretične in praktične pedagogike. b) Znanstvena in strokovna nadaljnja izobražba društvenikov. c) Razširjanje in uveljavljanje racionalnih vzgojnih in učnih načel na postavno dopustni način. d) Pospeševanje slovenskega šolstva sploh, zlasti ljudskega in srednjega. V ta namen služijo ta-le sredstva: a) Predavanja in temeljni razgovori o teoretičnih in praktičnih pedagogičnih vprašanjih. b) Objava »Pedagoščega letopisa«. c) Objava pedagoško-didaktičkih pri pouku učitelju potrebnih in koristnih pomožnih knjig, šolskih in učnih knjig, učil in knjig za šolsko mladino; pospeševanje njih objav. d) Ustanovitev za svoje delovanje potrebne knjižnice in potrebnih zbirk. d) Književna zveza z društvi enakih smotrov. Društveniki so: a) ustanovni, b) redni in c) častni. Ustanovni društveniki so oni, ki naenkrat ali v določenih obrokih plačajo ustanovnino. Občine, knjižnice, šole, društva in druge juridične osebe

plačajo na enkrat ali v štirih letnih obrokih 80 K, posamezne osebe pa 50 K na enkrat ali v štirih letnih obrokih. Redni društveniki so oni, ki vsako leto naprej plačujejo v društveno blagajno 4 K. Letino je plačati v prvi polovici vsakega leta. Kdor ni plačal v določenem času, izgubi za tisto leto pravice podpornega društvenika.

Telefonska in brzjavna poročila.

Dunaj 14. maja. Poslanska zbornica nadaljuje razpravo o proračunu železniškega ministrstva. Posl. Pogačnik je govoril o razmerah na kranjskih železnicah in ravateljstvu drž. železnic v Beljaku očital, da dela nemško nacionalno politiko. Klofač podal je interpellacijo, v kateri pravi, da je bil neki kočijaž nadvojvode Franca Ferdinanda pri sodišču oproščen; nadvojvoda da je zahteval nemški prevod sodbe in sodnika grajal, da je kočijaža oprostil. Interpellacija vpraša, če se res začne vsled vpliva nadvojvode Franca Ferdinanda novo postopanje proti dotednemu kočijažu in če hoče pravosodni minister preprečiti vplivanje nadvojvode na pravosodje. Pernerstorfer je interpelliral zaradi konfiskacije v praškem »Času« natisnjenega članka glede izvolitve grofa Tolstega častnim članom češke akademije, katero izvolitev je nadvojvoda Fran Ferdinand s tem ovrgel, de je kot protektor akademije ni predložil cesarju v potrjenje. V tej zadevi so posl. Mašalka in tovariši že 11. t. m. interpelirali. Vuković je interpeliral zaradi končnih računov glede okupacije Bosne in Hercegovine.

Budimpešta 14. maja. V odseku ogrske delegacije je grof Goluchowski pojasnil, da bo cesarjev namestnik pri kronanju angleškega kralja samo nadvojvoda Fran Ferdinand, njegovi spremjevalci pa da nimajo officialnih lastnosti.

Madrid 14. maja. Don Karlos je obdelanil oklic, v katerem protestuje proti temu, da je kralj Alfons XIII. prevzel vlado, in obljublja, da o primernem času že razvije svojo zastavo.

Rim 14. maja. Vezuv je začel bruhati. Vlada je izdala potrebne varnostne odredbe in opozorila prebivalstvo na pretečo nevarnosti.

Pariz 14. maja. Nove brzjavke naznavajo, da Mont Pelée še vedno bruha, in da je več doslej neprizadetih mest v veliki nevarnosti.

Pariz 14. maja. Francoska ladja, ki popravlja kabel, je našla, da blizu Martiniqua, kjer je bilo prej morje 200 metrov globoko, je sedaj 1000 metrov do morskega dna.

London 14. maja. Listi javljajo, da so vsi antilski otoki, izvzemši Jamajko, v nevarnosti, ker bruha skoraj vsi vulkani. Na otoku St. Vincent je, odkar bruha vulkan Soufrière, ponesrečilo okrog 2000 oseb. V posebni nevarnosti je otok Dominik.

London 14. maja. Kitchener javlja, da so Angleži v minolem tednu vjeli 802 Bura, 19 jih je bilo ubitih, 6 ranjenih, Angleži so baje Burom vzeli 580 pušk, 157 vozov, 400 konj in 4300 glav živine.

Darila.

Upravnštvo našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda. Gospod V. Jarc v Braslovčah 8 K., koje so darovali: gg. Jarc, nadučitelj in Stritar, učitelj po 1 K., gg. Hribenik, dekan, Ferme, katehet in F. Pancer s soprogi, posestnik po 2 K. — Gosp. Ant. Fabian v Ilir. Bistrici 10 K. 06 vin. z geslom: Gospoda, svinčniki so se podražili, le glejte, ženi rimske Tacit se, slovenski »schweiger« mu je ime, velja jedem svinčni Urščini meštarja cekin in fickov šest avstrijskega denarja. — Skupaj 18 K 06 vin. — Živel!

Z nagrobnih kamenov pesniku Ketteju: Gospica Milka Dolencova, Grm pri Novem mestu, 10 K, nabrala od neimenovanih čestilcev. — Hvala! Za pogorelo v Zdenki vasi nabral gosp. Stefan Praznik v Črnomlji 24 K, katere so darovali: gg. dr. Jakob Doljan, c. kr. sodni pristav, dr. Julij Guštin, c. kr. notar, Viktor Parma, c. kr. okrajski glavar, in Anton Zurec, trgovec, vsak po 2 K; gospa Lina Gustinova, gospa Ema Toporiščeva, gospa Josipina Lackner, gg. Ferdo Hayka, lekarničar, Stefan Kožar, gostilčar, Ivan Milonja, c. kr. fin. komisar, Leopold Morela, učitelj Ignacij Müller, trgovec, Karol Müller, trgovec, Stefan Praznik, c. kr. davčni prakt., Janko Puhek, župan, Rudolf Sterle, c. kr. sodni pristav, Rudolf Schiller, učitelj, Ivan Toporiš, c. kr. sodni pristav, Božidar Žnidarič, c. kr. davčni prist. in neimenovan, vsak po 1 K. — Gospod Konrad Erhovnic v Ribnici 60 K, kot čisti dohodek tamburaskega koncerta, na korist pogorelcem, dne 8. t. m. v njegovih gostilnih prirejenem. — Skupaj 84 K. — Ščrca hvala!

Naročno zdravilo. Tako se sme imenovati bolesti utrujuče, misice in žive krepujoče, kot mazilo dobro znano »Mollovo francoško žganje in sol«, katero se splošno in uspešno uporablja pri trganju po udih in pri drugih nasledkih prehlajenja. Cena steklenici K 1-90. Po poštem povzeti razpolila je mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varstveno znamko in podpisom. 2 (12-7)

Prav izvrstno vrednost rogačkih slatin, »Tempera pel-vrelec« in »Styria-vrelec« kot dietetične in zdravilne vode izpirajo najbolj jasno »primerjalni grafični razkazi rogačkih in karlovarskih vrelecev«, katera toploško oskrbništvo v Rogatcu-Slatini vsakomur gratis dospošča, kdor se za to zanima. Prosit se, da se sklicujete na ta list. (1013)

Jako praktično na potovanju.

Nepogrešljivo po kratki vporabi.

Preskušeno po zdravstvenih oblastih.

Sprečevalo Dunaj, 3. julija 1887.

Kalodont

neobhodno potrebna

zobna Crème.

Za ohranjanje čistih zob ne zadošča edino voda za zobe. Odstranjevanje vsakovrstnih, na dlesnih se neprehomoma tvarjajočih, škodljivih tvarin more se izvršiti le po mehaničnem čiščenju v spojenju z osvežjujočim in antisepsično vplivajočim zobno crème. Kot tako se je »Kalodont« izkazal v vseh omikanih državah po svoji naj- (2486 4) vplivnejši uporabi.

Umrl so v Ljubljani:

Dne 7. maja: Cecilia Hrušvar, zasebnica, 81 let, Resljeva cesta št. 23, ostarelost.

Dne 8. maja: Ivan Vesel, cenilni nadzornik v p. 73 let, Erjavčeva cesta št. 4, srčna kap. — Alojzija Zajec, delavčeva hči, 2 leti, Dolenjska cesta št. 19, dušljivi kašelj.

Dne 9. maja: Barbara Armič, zasebnica, 64 let, Krakovske ulice št. 11, vnetje hrbitenice. — Marija Slesija Mrak, uršulinka, 80 let, Kongresni trg št. 17, ostarelost.

Dne 10. maja: Helena Balantič, zasebnica, 68 let, sv. Petra cesta št. 30, naduha. — Avgust Urek, poslovodjev sin, 7 let, Ključarske ulice št. 2, jetika.

Dne 11. maja: Marija Merluzzi, posestnikova hči, 28 let, Krojaška ulica št. 6, jetika — Fran Pokovec, želez. čuvaj, 43 let, Marije Terezije cesta št. 5, pijučnica. — Jožeta Detela, kočijaževa hči, 1 mes, Radeckega cesta št. 24, črevesni katar. — Marija Sedelj, kajzarjeva hči, 31 let, jetika. — Karolina Milač, posestnikova žena, 42 let, Zaloška cesta št. 2, spridenje srca.

V deželi bolnici:

Dne 4. maja: Ivana Kokalj, dekla, 19 let, sušica.

Dne 6. maja: Alojzij Bukšič, ključar, 23 let, jetika. — Ludovik Herzman, tovarnarjev sin, 2 leti, pljučica.

Dne 8. maja: Martin Zupan, ručar, 27 let, jetika. — Fran Starec, delavec, 27 let, jetika.

Dne 9. maja: Marija Bosak, dñinavica, 60 let, srčna hiba.

Dne 10. maja: Fran Škerl, dñinar, 39 let, blaznost. — Matija Palovec, čuvaj, 39 let, krvavjenje možgan.

Meteorologično poročilo.

Vsišna nad morjem 306-2 m. Srednji zračni tlak 758-9 mm.

Mač	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Predv. v 24 urah
13.	9. zvečer	7314	90	sl. jzahod	del. jasno	
14.	7. zjutraj	7305	81	sl. jzahod	oblačno	71 mm
	2. popol.	7289	129	sr. jzahod	dež	

Srednja včerajšnja temperatura 89°, normalne: 13°8°.

Dunajska borza

dne 14. maja 1902.

Skupni državni dolg v notah	101.75
Skupni državni dolg v srebru	101.60
Avtirska zlata renta	120.65
Avtirska kronska renta 4%	99.70
Ogrska zlata renta 4%	120.85
Ogrska kronska renta 4%	97.75
Astro-ogrške bančne delnice	1599—
Kreditne delnice	677.25
London vista	240.35
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.30
20 mark	23.47
20 frankov	19.10
Italijanski bankovci	93.40
C. kr. cekini	11

**Špecijalitete
fine kave, novo dobavljené
priporoča (415—72)**

**Edmund Kavčić
Prešernove ulice, Ljubljana.**
Poštne pošiljatve 5 mil franko.

**Izborna reklama
za trgovce in obrtnike.**
Kdor želi, da se njegovo podjetje po celi deželi na tako izdanem način razglesi, tako rekoč popularizuje, ta naj se takoj oglesi pri upravnosti »Slov. Naroda«.
1127-1 Honorar po dogovoru.

**Obleke
za dečke in otroke**
pralne in volnene
v najmodernejsih faconah
priporočata 4 (1053—2)

Gričar & Mejač
Ljubljana
Prešernove ulice št. 9.

Rokavice
iz tkanine,
glacé in pralnega usnja
dobre vrste
kakor tudi (2626—48)
kožice za snažiti
v različni velikosti po nizki ceni pri
Alojziju Persché
Pred škofijo 22.

FERSAN-CACAO je želesito, redilno in krepilno sredstvo, ki množi kri in jači živce, ter je tako okusno in lahko prebavljivo. Vprašajte svojega zdravnika.
Glavna zaloge za Kranjsko: (1026—3)
lekarna „pri zlatem jelenu“ v Ljubljani.

Razpis minuendne dražbe.
S tem se rok za vposlanje ponudb za oddajo zidanja šolskega poslopja v Toplicah pri Zagorju
do četrtka, dne 22. maja t. l.
podaljša.

Krajni šolski svet Toplice-Zagorje
dné 12. maja 1902.

Članki o notarski pisarni.

Na mnoga vprašanja dovolim si pojasniti, da je smatrati mojo s 1. majnikom v pritličju hiše št. 16 na Bregu otvorjeno pisarno povsem novim uradom, kajti ni jeden ni drugi pred kratkim v Ljubljano premeščenih dveh notarjev ni bil imenovan naslednikom umrlima notarjem gg. Gogoli in Schönwetter, torej niti jeden niti drugi ni prevzel nobene navedenih notarskih pisarn.

(1015—5) Dr. Rupert Bežek
c. kr. notar.

Hiša

v kateri je večdesetletna trgovina z mešanim blagom in žganjetičem se s 1. julijem t. l. **prodaja**. Obenem se prodaja ali kakemu zanesljivemu trgovcu tudi v najem dà **zalogu blaga** pod zelo ugodnimi pogoji.

Naslov pove upravnostvo „Slovenskega Naroda“. (1024—6)

Hôtel

v večjem mestu na zelo ugodnem kraju na Dolenjskem **se odda takoj v najem.**
Več se izve v **zalogi Puntigam**
v Ljubljani. (1116—3)

**Sprejme se
praktikant
za tehnično pisarno.**

Zahteva se sposobnost za manjšo korespondenco in obisk trgovcev in obrtnikov. (1126—1)

Ponudbe na upravnostvo »Slov. Nar.«.

Zelo okusne
namizne pižače

ki izborno prijajo starim in mladim, kakor:

šampanjčev belino, hladilno rumenkasto ‚Avroro‘, majnikovo pižačo

priporoča (1131—1)

izdelovalec sodovice

Gustav Fischer.

Staroslavno žvepleno kopališče
na Hrvatskem

Varaždinske toplice

ob zagorski železnici (Zagreb-Čakovec).

Železniška postaja — pošta in brzovaj.

Analiza po dvornem svetniku profesorju dr. Ludwigu I. 1894. 58° C vroč vrelec, žvepleno mahovje, nedosegljivo v svojem delovanju pri mišični skrnini in kostenini v členkih, boleznih v zgibih in otrpenju po vnetici in zlomljenu kosti, protutin, živčnih boleznih, boleznih v kolki itd., ženskih boleznih, poltnih in tajnih boleznih, kroničnih boleznih obistij, mehurnem kataru, škrofelnih, angleški bolezni, kovnih diskraziyah, n. pr. zastrupljenju po živem srebru ali svincu itd.

Pitno zdravljenje pri boleznih v žrelu, na jabolku, prsih, jetrih, v želodcu in v črevih, pri zlati žili itd. itd.

Elektrika. — Masaža.

Zdravilišče z vsem komfortom, vodovod iz gorskih vrelcev, zdravljenje z mrzlo vodo z douche — in po Kneippu, celo leto odprt; sezona traja od 1. maja do 1. oktobra. Prekrasen velik park, lepi nasadi, lepi izleti. Stalna zdravila godba, katero oskrbujejo člani orkestra zagrebške kr. opere. Plesne zabave, koncerti itd.

Na postaji Varaždinske toplice pričakuje slenčni dan omnibus goste. Tudi so na razpolago posebni vozovi in se je zaradi istih prej obrnil na oskrbnštvo kopališča.

Zdravila pojasnila daje kopališki zdravnik doktor A. Longhino. — Prospekti in brošure razpošljaji zastonj in poštne prosto

(797—5) oskrbnštvo kopališča.

Jemljemo si čast vladno naznaniti vsem p. n.

lastnikom mlinov in žag

da smo vsled povečanja naše tovarne in livarne za železo in kovine v prijetnem položaju, da zamožemo ustreči vsem zahtevam

najhitreje in najbolje.

Prevzemamo pod jamstvom vsa v našo stroko spadajoča nova dela in sicer: kompletne naprave za umeštne mline in žage, nadalje vse naprave za turbine, za vodna kolesa, za pumpe in vodovode.

Vedno imamo v zalogi vse posamezne dele za transmisije, za vratila (Wellen), za tečaje (Lager) in za jermenova krožca (Riemenscheiben).

V naši veliki liveni zamoremo vlivati največje in do 3000 kg težke reči, kakor n. pr. vlike stebre i. t. d.

Končno se še priporočamo za vsakovrstna **pravila**, katera preskrbujemo vsled odlične znotranje oprave naše tovarne **najhitreje in najceneje.**

Za vsestransko nam dosedaj izkazano zaupanje se najvljudnejše zahvalimo in prosimo tudi zanaprej za Vaša cenjena naročila.

Z najodličnejšim spoštovanjem za tvrdko:

Jožef Lorber in dr.

Jožef Lorber

tovarna strojev, livena železa in kovin

Žalec pri Celju.

(1112—2)

Najlepše likano perilo

se doseže, ako se uporablja

svetovno znani američanski

briljantni skrob na lesk

Fritz Schulz jun., Act.-Gas, Heb (Eger) in Lipsko

lahko in gotovo z vsakim likalom železom.

1 (554—4)

Zlati svetnji: Pariz Le prsten z varstveno znamko „Globus“.

1900, Dunaj 1902. V rudečastih zavojih à 100 gramov vsebine se dobiva povsod.

Na Najvišje povelje Njega c. in kr. apost. Veličanstva.

XXII. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija,

edina, ki je na Avstrijskem dovoljena po postavi, obsegajo 17.822 dobitkov v gotovini, v skupnem znesku 442.850 k.

Glavni dobitek:

200.000 kron v gotovini.

Srečanje se vrši nepreklicno 12. junija 1902.

Srečka stanje 4 krone.

Srečke se dobivajo v oddelku za državne loterije na Dunaju III., sprednja Zollamtstrasse 7, v loterijah, tabačnih trafikah, davkarijah, poštnih, brojavnih in železniških uradib, menjalnicah i. d. Načrti srečanja za kupovalce brezplačno.

(1029—4)

Srečke se pošiljajo poštne proste.

C. kr. dohodna loterijska direkcija.

Oddelek za državne loterije.

Važno naznanko!

Ker sem se hotel, kakor znano 1. maja 1902. l. iz svojih začasnih založnih prostorov na sv. Petra cesti stalno preseliti na Mestni trg št. 5., in to mi je, žalibog, slučajno izpodletelo, sem primoran, ker se mi je tudi odvedal najem ene izmed mojih dosedanjih prodajalnic, nabavljen blago po ceni oddati in zato so od današnjega dneva

vse cene znatno znižane

in bode

od 20. maja naprej

Velika prodaja ostankov

za vsako možno ceno.

Vse cenjene kupce upam v istini z jaks nizkimi cennami zato odškodovati, ako morda pri obisku moje sedanje prodajalnice nalete na nekoliko nereda zaradi premnogega blaga v prodajalnici.

Z velespoštovanjem

Friderik Hodschar
,pri Amerikancu“

Ljubljana, sv. Petra cesta štev. 4 in 2.